

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150-400, 350-400
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 10.

bb. 1. több mint 600 millió forint értékű építkezés, beruházás a 9. kerületben

i/h1/gk/a/zs

1963. szeptember 10.

a 9. kerületi tanács számba vette: milyen jelentősebb, nagyobb összegű beruházással, építkezéssel gazdagodik a következő hónapokban, években a ferencváros. megállapította, hogy a különböző üzemekhez, vállalatokhoz, hatóságokhoz tartozó, folyamatban levő beruházások teljesítésével több mint 600 millió forint értékű új létesítmény kerül majd tető alá.

a budapesti sertésvágóhidon például körülbelül 410 vagon befogadóképességű hűtőházat építenek 180 millió forint költséggel. a hűtőház jórészt előregyártott szerkezettel készül. jelenleg a belső vakoláson és a szerelési munkákon dolgoznak a szakmunkások. a budapesti marhavágóhidon 27 millió forintos beruházással szintén új, 65 vagonos hűtőházat létesítenek. az épület alapozását már megkezdték.

a térszotyár a soroksári uton, a duna-parti teherpályaudvar területén liszt, száraztészta és csomagolóanyag tárolására tranzitraktárt épít. a több mint két és félmillió forintos beruházás rövidesen elkészül.

a kerület erdősitett részén, a határ uton 36 millió forint értékű, új transzformátorállomást létesít az elektromos művek. az új főhálózati táppont a soroksári ut környékén, pesterzsébeten és a csepel-szigeten levő fogyasztók növekvő villamosenergia-igényének üzembiztos kielégítését szolgálja majd.

a szociális jellegű beruházások között a közlekedés-és postaügyi minisztérium 580 személyes munkásszállójának építése a legjelentősebb. a soroksári uton, 28 millió forint költséggel épülő intézményben kulturált, kényelmes elhelyezést biztosítanak a szakma dolgozóinak. a hatemeletes épület szobái két-személyesek lesznek, a belső elrendezést már most úgy alakítják ki, hogy az épületet később turistaszállónak is lehessen használni./mti/

--

- 1 -

me

bb. 2. bor, sör, fekete...- szigorú ellenőrzések az éttermekben, a vendéglőkben és eszpresszóknál - társadalmi bíróság elé állítják a vásárlók megkárosítottait

i/zs/tm/a/zs

1963. szeptember 10.

a fővárosi és a kerületi tanácsok társadalmi ellenőrei az elmúlt hónapokban több ezer vizsgálatot tartottak a budapesti vendéglátóiparban, a nagyobb forgalmú vendéglőkben, éttermekben és eszpresszóknál. az ellenőrzések tapasztalatait összegezve megállapították, hogy a korábbi esztendőkhöz viszonyítva ugyan csökkent a visszaélések száma, de kisebb-nagyobb mulasztásokkal, súlyos következményekkel, még változatlanul gyakori a vásárlók megkárosítása.

kímért borok ellenőrzésekor például kitűnt, hogy az italok 30 százaléka vagy más, kisebb értékű borral kevert, vagy vizezett. a 6. kerületi vendéglátóipari vállalat üzleteinél a társadalmi ellenőrök megállapítása szerint a kávéminták 30 százaléka, a borminták 38 százaléka nem felelt meg a minőségi és egyéb előírásoknak. a belvárosi bajtárs étteremben a felszolgált pecsenyefehérbor szesztartalma 1.2 százalékkal alacsonyabb volt a kelleténél, az 585 számú falatozóban pedig a forralt bort hígították. a nyugati étteremben az ellenőröknek kiadott nagyfröccs 24 százalékkal volt vízesebb, az előírásosnál, s a próbavásárláskor kimért kommersz-rum mennyisége is csaknem egyharmaddal volt kevesebb, mint amennyit leblokkoltak. hasonló visszaéléseket tapasztaltak a kereskedelem társadalmi aktivistái többek között a kékes, az aranyfácán, az alkotmány, a kulacs, a sportcsarnok, a stadion, és a dózsa étteremben, a 8. kerületi magyar csárdában, a vidám eszpresszóban, a derby büfében, a pikkoló sörözőben és egy sor más vendéglátóipari üzletben.

az érintett vállalatok a védégek megkárosítottai ellen szabálysértési feljelentést tettek, illetve fegyelmi eljárást indítottak. a következő hetekben, hónapokban a társadalmi ellenőrök budapest minden kerületében fokozott figyelemmel kísérik a vendéglátóipari egységek munkáját. a mulasztások elkövetőit - a visszaélés mértékének megfelelően - a vállalatoknál működő társadalmi bíróságok elé állítják, fegyelmi uton vonják felelősségre, a visszaesőket, pedig elbocsájtják. /mti/

-. -

-2-

bb. 3. csaknem kétszáz ezer budapesti fiatal az ifjúság a szocializmusért mozgalomban

i/di/gk/a/zs

1963. szeptember 10.

budapestben - a legutolsó statisztikai adatai szerint - 196.153-an vesznek részt az ifjúság a szocializmusért mozgalomban. a fiatalok arra vállalkoztak, hogy négyes, tornán, a tanulásban, a munkában, a sportban és a műkedvelő mozgalom valamennyi ágában egyaránt bizonyítják: érdemesek, méltóak az ifjúság a szocializmusért jelvény első, második, illetve harmadik fokozatának elnyerésére. a mozgalom résztvevői között 161.809 a kisztagok száma. érdekes, hogy a résztvevők többsége - pontosan 110.167 - husz éven alul. a négy feltétel teljesítői között egyaránt ott vannak az ifjú munkások, az ipari tanulók, az egyetemisták és középiskolások, az értelmiségi fiatalok és a főváros környéki teremtőszövetkezetek, illetve állami gazdaságok dolgozói. /mti/ napi

-. -

bb. 4. ,, hátára,, vette a tiszta a zátonyra került tutajt

vid/tr/a/ie

1963. szeptember 10.

a keletbükki állami erdőgazdaság ártéri erdőségeiben az idén is több ezer köbméter nyárfát termelnek ki, elsősorban papírfának. a szállítási költségek csökkentésére s a vasúti teherforgalom könnyítésére az idén tutajnak összeállítva a tiszán, fuvarozzák, le a fát a szolnoki, illetve szegedi feldolgozó üzemekbe. legutóbb július elején indítottak utnak egy 25-30 méter hosszú, 80-100 centiméter átmérőjű szálfából összeállított tutajt. a nyári szárazságban azonban a mintegy 300 köbméternyi fából álló tutaj tiszafüred alatt megfeneklett a tiszta alig térdig érő vízében. a zátonyra került szálfák több mint két hónapig vesztegeltek a ,, szárazon,, míg nem az augusztus végi esőzések nyomán annyira emelkedett a tiszta vize, hogy hátára tudta venni a tutajt. ez a napokban ismét elindult a vízi uton és jelenleg már szolnok alatt hajózik szeged felé. /mti/

-. -

bb. 6. átvette a művészeti zsűri az operaház 16 új kőszobrát

i/sb/sze/a/vg

1963. szeptember 10.

a képzőművészeti kivitelező iparvállalat dolgozói elkészítették az operaház 16 új kőszobrát. a bolgár mészakőből formázott három méter magas szobrokat nyolc neves művész, mikus sándor és pátzay pál kossuth-díjas, antal károly, marton lászló, tar istván és váradai sándor munkácsy-díjas, valamint győri dezső és ispánki józsef szobrász mintázta. a vállalat kőfaragó műtermében 25 dolgozónak több mint másfél évi munkájába került, amíg a művészi gipszminták alapján kőből is elkészültek a szobrok. az új alkotásokat most vette át a vállalatától a művészeti zsűri. az ötven másolás szobrokat az operaház falainak restaurálása után helyezik el majd az épület homlokzatán. /mti/

-3-

bb. 5. merre fejlődhet budapest? a szakemberek javaslatai új lakótelepek helyének kijelölésére

i/hbj/gg/a/vg

1963. szeptember 10.

a 3. ötéves terv idején és az azt követő tervidőszakokban a népgazdaság újabb nagy lakótelepeket építtet a lakáshiány enyhítésére. erre a célra a legalkalmasabb területeket kell kijelölni. a budapesti városépítési tervező vállalatnak mintegy husz szakembere hónapok óta vizsgálja, mely területek jöhetnek számításba, melyek a legjobbak.

a rendkívül sokoldalú, alapos vizsgálat során mintegy ötven óriástelekről „állították ki bizonyítványt”, s közöttük nagyon sok a vizsgán „megbukott”, „szinte kézenfekvő lenne - gondolná a laikus -, hogy például csepelsziget felső csücskén óriási új városrészt építsenek. rengeteg kedvező érv szól emellett. például könnyen eljutnának a városrész lakói a belső városnegyedekbe, a környékbeli üzemek dolgozói kaphatnának ott lakást, jók a közlekedési viszonyok. sok más érv is szinte megköveteli az építkezést. s mégis a szakemberek a leghatározottabban elvetették az építkezés tervét, még pedig egészségügyi okok miatt. a környéket ugyanis szinte körülölelik a nagy gyárak, s olyan az uralkodó szélirány, hogy például a kelenföldi hőerőmű füstje majdnem mindig éppen erre a szigetcsücsra száll. a környező gyárak is ontják a füstöt, tehát egészségtelen körülmények közt élnének a telep lakói.

a megvizsgált ötven óriástelek között azonban akad szép számmal építkezésre alkalmas. a szakemberek véleménye szerint lakókörzetek - amelyben 5.000-10.000 személy találhat otthont - kialakításával egybe lehet kötni a víziváros, rekonstrukcióját, Óbudán minden körülmények között folytatni kell az építkezéseket és az évtizedek során békásmegyér irányába is terjeszkehet a főváros. kelenföld és albertfalva is nagy területeket kínál. pesten a vélemények szerint folytatni kell a lakótelep építkezést az árpád hídfő környékén, az üllő uton. építkezésre a legnagyobb terület Zuglóban áll rendelkezésre, így például a nagy Lajos király utján, a kerepesi út és fehér út kereszteződésének környékén. ezek a területek szinte kínálkoznak nagy lakótelepek kialakítására. távolabbi időben esetleg szóba jöhet rákoskeresztúr, de ott az építkezést rendkívül megdrágítja a csatorna- és a közlekedési hálózat kialakítása.

a szakemberek által összeállított javaslatot illetékesek felülvizsgálják és döntenek arról, hogy hol születnek meg az új lakótelepek./mti/

--

-4-

kötetre

bb. 7. nyolcvan év alatt száz kötetről 200.000-ra nőtt az országos műszaki könyvtár könyvtárállománya

i/tz/hné/a/vg

1963. szeptember 10.

az idén ősszel ünnepli 80 éves fennállását az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ

1883-ban még mint a technológiai iparmúzeum nyilvános jellegű szakkönyvtára kezdte meg működését. akkor száz kötet könyv, 31 szakfolyóirat és kisebb rajzgyűjtemény állt a kezelésében.

az azóta eltelt nyolc évtized, de főleg a felszabadulást követő idők nagy fejlődést hoztak a könyvtár életében. a műszaki kérdések iránt érdeklődő olvasók ma már mintegy 200.000 kötet könyv és körülbelül 2500-féle hazai és külföldi szakfolyóirat között válogathatnak és több mint 5.5 millió bel- és külföldi szabadalmi leírást tanulmányozhatnak a könyvtárban./mti/

--

-5-

bb.8. csaknem kétszázmillió forint a mélyépítési tervezők
megtakarítási számláján

1 sb/sz n vg

1963. szeptember 10.

a mélyépítési tervező vállalatnál többszáz mérnök és technikus vesz részt az építőipar tervezőinek beruházási-megtakarítási mozgalmában. új tervezői megoldásokkal, találmányokkal csökkentik a legeredményesebben a beruházások építési költségeit. többek között herédi sándor, tasfy lászló és stehlik józsef újfajta módszerrel dolgozott ki a galvanizáló üzemek szennyvizének ciántalanítására. ennek segítségével már több mint egymillió forinttal csökkentették az eddig megtervezett tisztítóművek beruházási költségeit.

a tervezők jó eredményeket érnek el a beruházók túlzott igényeinek ésszerű csökkentésével is. a szolnok megyei tanács kórházának drága biológiai tisztító- és fertőtlenítő művet kellett volna tervezni. goldoványi béla tervező azonban elegendőnek tartott egy kevésbé költséges, de a célnak teljesen megfelelő derítőművet is. ha a beruházók megrendelését szó nélkül teljesíti, akkor 3.4 millió forintot ad ki feleslegesen a népgazdaság, de a tervező csaknem egy évig tartó utánjárással és vitával elérte, hogy elfogadták ésszerű javaslatát. a munkaköri feladatokat meghaladó kötelezettségek vállalásával takarított meg 4.5 millió forintot péter gábor és kolin lászló tervező is, mert gondos vizsgálatokkal kiderítette, hogy napi 22.000 helyett 15.000 köbméter friss víz is elegendő az ercsi cukorgyárnak, ha újra megtisztítják a felhasznált vizet. a második ötéves tervben már többszáz beruházás építési költségét csökkentették a tervezők és eddig 188 millió forint gyűlt össze a vállalat megtakarítási számláján. most kerül sor azonban a legtöbb idei javaslat ellenőrzésére és értékelésére, s az előzetes számítások szerint az év végére már a 250 millió forintot is meghaladja majd a mozgalom vállalati számlájának összege./mti/

bb.9. magyar-osztrák együttműködés india két erőművének bővítésénél

1 sl/tr n vg

1963. szeptember 10.

a komplex külkereskedelmi vállalat és az osztrák simmering-graz-pauker a.g. cég, korábbi együttműködésük kedvező tapasztalatai alapján most ismét együttes vállalkozásba kezdtek. az illetékes indiai szervekkel aláírt szerződésnek megfelelően közösen bővítik delhiben a delhi electric supply undertaking erőművet, valamint faridabad város erőművét. a bővítési munkákhoz a magyar ipar turbinát, generátort és az ezekhez csatlakozó segédberendezéseket gyártja, míg az osztrák cég a gőzfejlesztő és a tüzelőanyag-előkészítő berendezéseket szállítja. az együttműködés lehetővé teszi, hogy a nagyjelentőségű rekonstrukciót igen rövid idő alatt, a rendeléstől számított 24 hónapon belül lebonyolítsák. ez év októberében és novemberében már megkezdődik a gépek szállítása, a jövő év elején indul a helyszíni szerelési munka és 1964 végén átadják a 15-15 megawattal bővített két erőművet./mti/

8.22/n

-6-

bb.10. gyűjtik a telkibányai cserépgyártás emlékeit - muzeumot rendeznek be az egykori műhelyekben

vid/te n ki

1963. szeptember 10.

a zempléni hegyvidéken települt telkibánya neve a porcelán-gyártás révén lett ismertté a magyar ipar történetében. az 1824-ben alapított gyárban kezdetben porcelántányérokat készítettek. ezek regéci porcelán jelzéssel és névvel kerültek forgalomba, s 1825-től már felvették a versenyt a hasonló készítményű cseh és osztrák gyártmányokkal. ma az ipartörténeti gyűjtemények egyik legkeresettebb és legbecselesebb darabjai. 1846-tól a porcelán-gyártásról áttértek a keménycserép készítésére és elsősorban falusi lakosság igényeinek megfelelő edények kerültek ki a gyárban alkalmazott helyi lakosság, az úgynevezett „fábrákások”, keze alól. a gyártás 1906-ban szűnt meg. azóta a gyár egykori épületét lakóháznak alakították át, csak a földszinti műhelyek maradtak meg korabeli állapotban.

a felső-zempléni hegyvidék legjelentősebb ipartörténeti emlékében a tervek szerint muzeumot rendeznek be. itt állítják majd ki az utóbbi években a sárospataki rákóczi muzeum által összegyűjtött emlékeket. most a miskolci herman ottó muzeum is bekapcsolódott a még fellelhető cserepek gyűjtésébe. a két muzeum néprajzi kutatói a még életben levő egykori gyárimunkások elbeszélése nyomán leírják a korabeli gyártási folyamatokat és a kézi festési eljárásokat./mti/

bb.11. moszvai szalonka a nyírségben

vid/j n ie

1963. szeptember 10.

több mint 2000 kilométert tett meg egy vándorló sárszalonka, amelyet néhány hónappal ezelőtt moszkvában gyűrűzött a szovjet madártani intézet. a szalonka a nyírségben került puskavégre. pál Mihály nyíregyházi vadász ejtette el, aki a kis vándor lábán levő p. 88050 számú könnyűfém-gyűrűt nyomban eljuttatta a szabócs-szatmár megyei tanács endészeti felügyelőjének. a gyűrűt továbbítják, hogy újabb értékes adatot szolgáltatthassanak a vándorló madarak nemzetközi megfigyeléséhez./mti/

bb.12. új üzemek csongrádban a lakosság szolgálatára

vid/te n ki

1963. szeptember 10.

a csongrád megyei tanács ipari osztálya új szolgáltató üzemeket, üzemrészeket épített a megye városalban háztartási gépek, eszközök javítására és a lakosság hasonló igényeinek az eddigénél jobb kielégítésére. hódmezővásárhelyen már elkészült az új vegytisztító vállalat, ahol a beadott ruhákat legkésőbb nyolc nap alatt kitisztítják. makón és csongrádon új üzemcsarnokok épülnek a vegyesipari javító vállalatok számára. ezeken a helyeken elsősorban lakáskarbantartást, bútorjavítást, épülettatarozást vállalnak majd. ugyancsak bővítik a szentesi javító vállalatot. itt még az idén új típusú központi fűtőberendezések gyártását kezdik meg, kislakások részére. a négy városban csaknem ötmillió forintot költenek az idén a szolgáltató vállalatok bővítésére, korszerűsítésére./mti/

8.30/n

-7-

bb.13. ötven külföldi kutató vesz részt az első magyar endokrinológiai vándorgyűlésen

vid/tné n fm

1963. szeptember 10.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete belgyógyász szakcsoportjának endokrinológiai szekciója szeptember 12-13-14-én tartja meg a szegedi orvostudományi egyetemen az első magyar endokrinológiai vándorgyűlést. ez az esemény e tudományág hazai és külföldi művelőinek nagy seregszemléje lesz. számos hazai tudós és orvos, valamint több mint 50 külföldi kutató jelentette be a tanácskozáson való részvételét.

a vándorgyűlés a hypophysis-hypotalamus rendszer és a mellékpajzsmirigy működésével, valamint betegségeivel foglalkozik. a fő referátumokhoz száz előadás kapcsolódik./mti/

..

bb.14. nyugat-németországba utazik kelédről a besztercei kék szilva

vid/j n ie

1963. szeptember 10.

vas megyében megkezdődött a szilvaszüret. az izletes gyümölcsből az idén jóval több termett, mint az elmúlt évben, s a termelők csaknem kétszer több szilvát értékesítenek. a megye legnagyobb gyümölcsstermelő gazdasága, a kelédi micsurin tsz kifogástalanul gondozott 70 holdas szilvása 60-70 vagon termést ad, amiből 30 vagonnal nyugat-németországba küldenek. a kitűnő minőségű besztercei kék szilváért a szövetséget a vételáron felül kilogrammonként 60 fillér felárat is kap./mti/

..

bb.15. gyermekklub szolnokon

i vid/fm n fm

1963. szeptember 10.

a szolnoki ságvári endre művelődési házban gyermekklubot létesítettek, amelyet az általános iskolák legjobb tanulói látogatnak. a klub programjában tréfás vetélkedők, társasjátékok, filmvetítések, továbbá asztali tenisz-, sakk- és kugliversenyek szerepelnek./mti/

..

8.35/n

-8-

9-10

bb.16. ezernyolcszáz millió forint a nógrádi iparmedence további korszerűsítésére az ötéves terv második felében - gáztüzhely gyártására rendezkednek be salgótarjánban

vid/te n szf

1963. szeptember 10.

a nógrádi iparmedence gyárainak, üzemének fejlesztésére jövőre is több százmilliót költenek. a következő évben megkezdődik több gyár teljes rekonstrukciója.

balassagyarmaton 130 millió forintos beruházással villamosipari és híradástechnikai alkatrészeket gyártó üzem építését kezdi meg a kőbányai porcelángyár. a salgótarjáni tüzhelygyár ugyanakkor 130 milliós beruházással korszerű gáztüzhelygyárrá alakul át. ugyancsak 1964-ben kezdődik meg a salgótarjáni bányagépgyár nagyarányú fejlesztése. a budapesti gépipari ktsz gumicsizma üzemét rendezbe nagybátonyban, a községi tanács által felajánlott, eddig kihasználatlan, régi üzemépületben. jövőre kezdik meg salgótarján fűtési hálózatának kiépítését is. megoldják salgótarján két üvegyárának, továbbá a romhányi cserépkályhagyárnak, a nógrád-kövesdi kőbányának és a salgótarjáni iparvidék több üzemének szállítási problémáját: a hatvan-salgótarjáni vasutvonalat korszerűsítik.

az iparmedence fejlesztésére a második ötéves terv első felében - 1963. július 30-ig - mintegy 1.200 milliót költöttek, a következő két és fél esztendőben 1.800 millió forintot fordítanak./mti/

..

bb.17. befejeződött az alföldön a kender aratása

vid/j n ie

1963. szeptember 10.

az alföldön: csongrád, békés, szolnok, pest és bács megyében befejeződött a kender aratása. az egész termést gépekkel takarították be.

a legszebb kendert békésben és csongrádban aratták. dombegyháza, eleken, telekgerendáson és hódmezővásárhely határában sok helyen 3-4 méteres magasságot ért el az ipari növény. ezeken a vidékeken a holdankénti átlagtermés elérte a 40-45 mázsás rekordot.

a feldolgozó üzemek teljes ütemben fogadják az új termést. az eperjesi és a vajhádi üzemekben világviszonylatban is korszerű, zárt alagutak áztatókban készítik elő feldolgozásra a kendert./mti/

..

bb.18. tanulmány a gyulai fazekasság történetéről

i vid/fm n fm

1963. szeptember 10.

a gyulai fazekasság történetét kutatta hosszú időn át dr. dankó imre, a gyulai erkel ferenc múzeum igazgatója. erről készült tanulmánya a napokban jelent meg nyomtatásban. a könyvet számos rajz és fénykép illusztrálja./mti/

8.45/n

..

9-10

-9-

bb.19. szerelik a legnagyobb csapágygyártó gépet

vid/te n szf

1963. szeptember 10.

a magyar gördülőcsapágy művek debreceni gyártelepén május eleje óta szerelik azt a hatalmas gépegységet, amelyet a gyapágygyűrűk edzésére használnak majd. jelenleg is van a gyárnak hasonló gépe, de az óránként csupán 250 kiló súlyú csapágygyűrűt edz. most, hogy mind több csapágyat gyártanak, a régebbi gép nem győzi az edzést. ezért szerezték be külföldről a most szerelés alatt álló nagyobb teljesítményű edzőberendezést. előnye, hogy szinte automatikusan működik és óránként 450 kiló különböző méretű csapágygyűrűt edz. üzemeltetéséhez mindössze két dolgozóra van szükség. előnye még az is, hogy védőgázzal működik, aminek eredménye az, hogy az edzésnél nem szineződik el a csapágygyűrű, hanem fémtiszta marad. a berendezés teljes hossza 33 méter, s ezzel a méretével hazánk legnagyobb csapágygyártó gépe. a gép októberben megkezdte a terv szerinti munkát./mti/

..

bb.20. megüresedtek az alföldi gólya- és fecskéfészkek

vid/j n ie

1963. szeptember 10.

utrakeltek az alföld méltóságos madarai, a gólyák. dél-afrikába indultak, ahova lassan, nagy kerülővel érkeznek majd meg. a földközi-tengert általában nem repülik át teljes szélességében, hanem körülvándorolják, ott kelnek át rajta, ahol a legkeskenyebb, ezért csak november végén jutnak el téli tartózkodási helyükre.

az első fecskecsapatok is elbucsuztak. a nagy utat hosszas készülődés előzte meg, amit jól meg lehetett figyelni, s még most is látni szeged legforgalmasabb pontján, a korszón. az épületek párkányain, a telefon- és villanyvezetékeken gyülekeztek, s napokig várták a későn érkezőket, hogy teljes legyen a messzire készülődő csapat. amikor sok száz madár egybesereglett, hangos csiviteléssel röppentek fel a magasba. a városlakó monárfecskéknél valamivel későbbben költöző parti és füsti fecskék is elhagyták már fészkeiket, s az éjszakát egyelőre a vadzizek nádasában töltik./mti/

..

bb.21. új óvodák vas megyében

i vid/fm n fm

1963. szeptember 10.

vas megyében az idén újabb óvodák létesülnek. szombathelyen három óvoda épül összesen 175 férőhellyel, ezenkívül pápócon, horvátzsidányban és perenyén hoznak létre óvodákat. az építkezéseket a lakosság jelentős értékű társadalmi munkával segíti./mti/

..

8.50/n

-10-

9.20

bb.22. több mint kétszázezer forint a vasi általános iskolák politechnikai felszerelésére

vid/tné n fm

1963. szeptember 10.

az idei tanévben vas megye valamennyi általános iskolájában megkezdik a politechnikai oktatást. a gyakorlati foglalkozásokhoz szükséges felszerelésekre több mint 200.000 forintot költ a megyei tanács. többek között kézimunkához való gépeket, konyhai felszereléseket, villamossági gépeket vásárolnak az általános iskolák számára./mti/

..

bb.23. európa egyik legszebb kamarazenei hangversenyterme készthelyen

vid/tné n fm

1963. szeptember 10.

készthely a balaton-vidék zenei központjává vált. a festetics-kastély parkjában épült szabadtéri színpad kiválóan alkalmas zenekari hangversenyek rendezésére. a kastély egyik nagytermét, az egykori ebédlőt kamarazenei hangversenyteremnek rendezték be. a terem velencei tükrök és hatalmas kínai vázák díszítik, óriási csillárjait pedig 8000 darabból szerelték össze. a teljesen felújított és izléesen berendezett helyiség a szakemberek véleménye szerint európa egyik legszebb kamarazenei hangversenyterme./mti/

..

bb.24. ősszel és télen is női fürdőruhát varr a szekszárdi szabószövetkezet

vid/te n szf

1963. szeptember 10.

a szekszárdi szabó kisipari termelőszövetkezet nem vesz tudomást az évszakváltozásról, továbbra is fürdőruhákat készít. az év első felében 45.000 egy- és kétrészes női fürdőruhát adott át a kereskedelemnek, s az év második felben nem sokkal kevesebbet, 40.000 darabot gyárt- már a jövő évi strandszezonra. naponta csaknem 300 fürdőruha kerül ki a ktsz-ből. eddig nyolcféle fazont készítettek, a harmadik negyedévben újabb három fazonnal bővítik a jövő nyári fürdőruhaválasztékot./mti/

..

bb.25. korszerű lucernaszárító- és őrlőüzem épül a berettyóújfalui állami gazdaságban

vid/j n ie

1963. szeptember 10.

a berettyóújfalui állami gazdaságban befejezték a forró-lavegós, forgódobos lucernaszárító- és őrlőüzem építését. a több mint 10.000 holdas gazdaságban öntözéssel termelnek 800 holdon pillangós takarmányt, amit a most elkészült üzemben szárítanak és őrlenek lucernalisztté. az új üzemből évente 300 vagon takarmány kerül ki./mti/

..

8.55/n

-11-

9.30

Ma

bb 26. 110 előadást tartanak az új színházi évadban nyíregyházán
vid fm/tné vm fm 1963. szeptember 10.

bár nyíregyházának nincs önálló színházszervezete, az új színházi évadban is változatos műsort láthat majd a közönség. a program szerint az országos rendező iroda együttesén kívül még öt színházszervezet vendégszerepel nyíregyházán. összesen 110 előadást tartanak. a szezont az állami déryné színház kezdi szeptember 14-én a sybill című nagyoperett bemutatásával. a debreceni csokonai színház negyven, az egri gárdonyi géza színház és a miskolci nemzeti színház 15-15 alkalommal lép fel a városban. szeptember 16-án az orsi rendezésében nagyoperett-est lesz, amelynek egyik főszereplője simándy józsef.

a színházi idény befejezése után a nyári hónapokban még külön 15 szabadtéri előadást terveznek az egri, a miskolci és a déryné színház vendégszereplésével. a szabadtéri színpad egyik jelentős eseménye lesz, amikor a miskolci együttes bemutatja az ember tragédiáját./mti/

bb 27. ősszel is virágosak az utcák békéscsabán
i vid fm vm 1963. szeptember 10.

békéscsabán mintegy 360.000 négyzetméternyi területen pompáznak állandóan friss virágok és mind több külvárosi utcát is virágágyak díszítenek. nemrég „virágos utcák”, elnevezéssel mozgalmat indítottak, amelynek eredményeként a lakosság még az ősszel további 70.000 négyzetméternyi virágoskertet létesít a csabai utcákon./mti/

bb 28. negyedmillió forint értékű társadalmi munka a berettyóújfalusi járásban

i vid fm vm fm 1963. szeptember 10.

a berettyóújfalusi járásban jelentős eredményeket értek el az ideai községfejlesztési tervek teljesítésében. bővítették a villanyhálózatot, gáborjában, sápon, zsákán járdákat építettek, hencidán törpevizmű épül, berettyóújfaluban pedig most kezdenek hozzá a törpevizmű létesítéséhez. berettyószentmártonban új óvoda és nevelői lakás készül. szeptember elejéig a lakosság negyedmillió forint értékű társadalmi munkával segítette a közérdekű feladatok megoldását./mti/

9.00/n
930

-12-

bb 29. a csőfosztást is „megtanulta”, a magyar kukorica-kombájn
i sl/sze vm vg 1963. szeptember 10.

a kb-2-es kukoricakombájn szinte minden évben újabb jótulajdonságokkal ruházzák fel a géptervezők. eleinte egyszerű kukorica-arató gép volt, majd különféle vágószerkezetek közbeiktatásával a kukoricaszár kiválasztására és felszeccskázására is alkalmassá tették. tavaly már úgy alakították át, hogy egyetlen vágással nem egy, hanem két sor kukoricát képes letarolni. a most készülő változat már a csőfosztáshoz is ért. a gazdaságnak, amelynek a gép birtokosa jut, csupán a kukorica morzsolásáról kell gondoskodnia.

a tudásban és értékben nagyot fejlődött kombájn első példánya szeptember közepén készült el a budapesti mezőgazdasági gépgyárban. még az idén részt vesz egy nemzetközi bemutatón, s ha ott elnyeri a szakemberek tetszését, akkor jövőre megkezdik a sorozatgyártást./mti/

10.30/n

-13-

bb 30. megkezdődött a pamutipari nyersanyagkonferencia

t to/tm/vm

1963. szeptember 10.

a textiliparban a pamutipar abszolút elsősége elvitathatatlan. éppen ezért az érdeklődés mindinkább az iparág nyersanyag-ellátása felé fordul. ez indította a textilipari műszaki és tudományos egyesületet nemzetközi pamutipari nyersanyagkonferencia megrendezésére. a konferencia kedden kezdődött meg a textilipari dolgozók szakszervezetének székházában. a négynapig tartó konferencián 27 előadás és korreferátum hangzik el, amelyek felölelik a pamutipari nyersanyagok felhasználásának tudományos és gyakorlati tapasztalatait. napirenden szerepelnek a mesterséges-szálás anyagok is, amelyek egyre jobban térnek hódítanak a textiliparban.

a tanácskozást végül László, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatója, a tudományos egyesület elnöke nyitotta meg. a magyar pamutfonóipar nyersanyag helyzetéről és problémáiról elhangzott bevezető előadás után megkezdődtek a szakágazatok ismertetései. az előadók között számos ismert külföldi szakember szerepel. /mti/

bb 31. elutazott magyarországról subandrio asszony

t ms/hné/m/fm

1963. szeptember 10.

dr. h. subandrio asszony, az indonéz külügyminiszter felesége, egészségügyi miniszterhelyettes, néhány napos magyarországi tartózkodása után kedden délelőtt elutazott budapestről. a ferihegyi repülőtéren mód péter, a külügyminiszter első helyettese, dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese, garai róbert, magyarország indonéziai nagykövete, valamint a külügyminisztérium és az egészségügyi minisztérium több vezető munkatársa bucsúztatta. ott voltak sarino mangunpranoto nagykövet vezetésével az indonéz nagykövetség tagjai. /mti/

...

bb 32. elutazott a magyar küldöttség az interparlamentáris unió évi konferenciájára

tné/m/cz

1963. szeptember 10.

kedden magyar delegáció utazott belgrádba, hogy résztvegyen az interparlamentáris unió szeptember 12-én kezdődő 52. konferenciáján. a küldöttség vezetője dr. molnár erik, a magyar csoport elnöke, tagjai barcs sándor, dr. dési frigyos, és kelen béla országgyűlési képviselők. a delegációt a ferihegyi repülőtéren az országgyűlés és a külügyminisztérium felelős munkatársai bucsúztatták. /mti/

...

11.50/n

-14-

bb 33. a jeni zeiss művek műszertanfolyama magyar szakembereknek

t kf/kf/m/vg

1963. szeptember 10.

az üzemek, gyárak műszerezettségére egyre nagyobb gondot fordítanak. a műszer és irodagépértékesítő vállalat az igények kielégítésére több tízmillió deviza forint értékű műszert rendelt a német demokratikus köztársaságból. ezek között 30-40 olyan műszer is van, amelyet a hazai felhasználók még nem nagyon ismernek.

ezért a veb carl zeiss jena gyár 11 napos finomműszer tanfolyamot rendez 35 magyar gyár, elsősorban gépipari üzem, 63 szakemberének. a tanfolyamon a világhírű német gyár 10 előadója elméleti oktatáson, bemutatón és gyakorlati foglalkozásokon ismerteti meg az új műszerek alkalmazását, gazdaságos felhasználását.

a mechanikai és optikai elven működő finommechanikai műszertanfolyamot kedden délelőtt az ndk nagykövetségének kereskedelmi kirendeltségén dietrich herrschaft, az ndk nagykövetségének kereskedelmi attaséja és heimer jeno, a műszer és irodagépértékesítő vállalat igazgatója ünnepélyesen nyitotta meg.

a tanfolyamot a ganz-mávag műszaki klubjában tartják. /mti/

...

bb 35. a ki mit tud? és a ki miben tudós? győzteseinek sajtótájékoztatója a muosz-ban

t/s/gk/m/fm

1963. szeptember 10.

a magyar televízió népszerű ki mit tud? és ki miben tudós? versenyének győztesei kedden a magyar sajtó házában beszámoltak szovjetunióbeli utjukról. a 66 tagú küldöttség két csoportban utazta végig a szovjetuniót. jártak moszkvában, tbilisiben, jerevánban, szocsiban és kijevben. a három hét alatt több mint tízezer kilométert utaztak repülőgépen, vonaton és autóbuszon.

a ki mit tud? győztesei utjuk során 24 alkalommal mutatták be műsorukat. többek között felléptek a moszkvai televízióban, a moszkvics autógyárban, ifjúsági táborokban és nemzetközi ifjúsági találkozókön. elmondották, hogy a magyar küldöttséget mindentől nagy szeretettel fogadták. moszkvai tartózkodásuk alatt fogadást adott tiszteletükre a komszomol központi bizottsága és a szovjet-magyar-baráti társaság.

mindkét csoportot elkísérte szovjetunióbeli utján a televízió egy-egy operátora. több mint 2000 méteres filmen örökítették meg a magyar fiatalok találkozását a szovjet komszomolistákkal, gyári munkásokkal, művészekkel és tudósokkal. a filmet hamarosan bemutatják a magyar televízióban. /mti/

...

12.22/n

-15-

bb 34. az „okányi milliomas„ ajándéka

vid fm/tné vm fm 1963. szeptember 10.

bujdosó antal, okányi termelőszövetkezeti nyugdíjas, a legutóbbi öt alkalattal lotto-szelvény tulajdonosa már hosszú idő óta a gyulai tüdőbeteg-szanatórium lakója. a napokban néhány társával együtt elsétált a helyi rádiószaküzletbe, s a kis társaság egy alba regia televízió-készülékkel tért vissza a kórházba. az ezután következő családi ünnepségen az „okányi milliomas„ a sanatórium mindenkor betegeinek ajándékozta a televíziót./m/

- . -

bb 36. veszprém megyei képzőművészek kiállítása budapesten

i fm/ vm fm 1963. szeptember 10.

a budapesti csók istván galériában szeptember 13-án, pénteken délután fél 6 órakor kiállítás nyílik a veszprém megyei képzőművészek alkotásaiból. a „bakony-balaton„ című tárlat megnyitó ünnepségén pap jános, az mszmp központi bizottságának tagja, veszprém megye országgyűlési képviselője mond beszédet./mti/

- . -

bb 37. beköltöztek a lakók a salgótarjáni kisz-házakba

vid gk vm szf 1963. szeptember 10.

a salgótarjáni gyárak és üzemek kiszistáinak kezdeményezésére két éve nagyobb szabású kisz- lakásépítési akció megszervezését határozta el salgótarján város kisz-bizottsága. mintegy száz fiatal kiszista házaspár jelentette be kislakásépítési szándékát a városi tanács által felajánlott telken.

salgótarján első 43 kertes családi házból álló kisz-lakótelepét a város északi peremén, a 21-es számú műút mentén helyezték el. építése befejezéshez közeleg. az acélárugyár, a tüzhelygyár, az üvegyár és más üzemek, intézmények fiataljai szebbnél-szebb családi házakat építettek. az állami támogatással épült kertes családi házak egy-és kétszobás összkomfortosak. több lakóház alá pince és autógarázs is épült. a délutánonként 150-200 főnyi társadalmi munkás, barát, ismerős és hozzátartozó segítségével épült lakótelep ikertakásos és külön álló házai már teljesen elkészültek, tulajdonosaik már be is költöztek új otthonukba. a kisz-lakótelep közművesítése is befejezéshez közeledik./mti/

- . -

12.30/n

-16-

mp

bb 38. tizenhat asszony levelezője koszmogyemjanszkája édesanyjához

vid/fm/tné/m/fm 1963. szeptember 10.

a martfői tiszai cipőgyár negyvenötös tűzőkörén 16 asszony dolgozik a zója koszmogyemjanszkája nevét viselő brigádban. a hős partizánlány születésének 40. évfordulója alkalmából a martfői asszonyok megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet és levelet írtak Ljubov tyimofejevának, zója édesanyjának. a levélben beszámolnak életükről és munkájukról, és szívből köszöntik a hős édesanyját. /mti/

- . -

bb 39. jugoszláviába utazott szirmai jeno, a szövetség elnöke

im/m/ká 1963. szeptember 10.

az év tavaszán Magyarországon járt jugoszláv szövetkezeti delegáció látogatásának viszonzásaként, a jugoszláv szövetkezetek központi szövetségének meghívására jugoszláviába utazott szirmai jeno, a szövetség elnöke. a tiznapos jugoszláviai tartózkodás alatt a magyar szövetkezeti vezető tanulmányozza a jugoszláv szövetkezeti mozgalmat és tárgyalásokat folytat a jugoszláv és a magyar szövetkezetek együttműködésének fejlesztéséről. /mti/

- . -

bb 40. hozzáfogtak a sérült diósgyőri 1-es kohó falazásához

vid/te/szf/m/cz 1963. szeptember 10.

a lenin kohászati művek 1-es számú kohóját, amely mint ismeretes, a nyáron önrobbanás következtében megrongálódott és üzemképtelenné vált, mintegy husz vállalat együttműködésével átépítik. a használhatatlanná vált alkatrészek, berendezések, a benmaradt anyagok eltávolítása, s a kohó ugynevezett kimosása után most már az olvasztó tényleges ujjáépítésén fáradoznak az építők meg a szerelők. a napokban, a vasszerkezetek szerelésével párhuzamosan, megkezdődött a helyreállítás egyik fontos befejező szakasza, a kohó tűzálló falazása. ezzel a terv szerint a hónap második felében végeznek, s nyomban megkezdhetik majd az olvasztó szárítását.

a feldolgozó üzemek zavartalan anyagellátása, tehát az egész gépgyártás szempontjából egyaránt fontos munka sürgősségére való tekintettel dicséretes együttműködésről tesznek bizonyosságot az építő, szerelő és a különböző alkatrészeket, berendezéseket gyártó vállalatok, valamint a diósgyőri kohászati különböző üzemének dolgozói.

/folyt.köv./
13.13/n

-17-

mp

bb 40. /hozzáfogtak a ... 1. folyt./ m

dunaujváros, és ózd a maga számára elkészített tüzállóanyagot bocsátotta az építők rendelkezésére, a gyár kisz-fiataljai már eddig több mint háromezer óra társadalmi munkát ajánlottak fel, amelynek jelentős részét teljesítették is. a jó együttműködés következtében megvan a lehetőség arra, hogy az olvasztót a jövő hónap elején ismét termelésbe állítsák. /mti/

---

bb 41. időjárásjelentés

gg/m

1963. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 10-én, kedden 13 órakor:

keleten is javul az idő

közép-európa fölött anticiklon épül fel, ennek következtében csökken a felhőzet és fokozatosan megszűnnek az esők. hazánkban tegnap erősen felhős idő volt, országszerte esett az eső. a duna vonalától keletre zivatarok is keletkeztek. a csapadék mennyisége egyes helyeken elérte a 30-35, sőt tiszakécskén 15-18, az északkeleti megyékben 24-27, az ország többi részein pedig 18-23 fókig emelkedett. ma hajnalban a levegő hőmérséklete országszerte 12-15 fókig hűlt le. ma délelőtt a dunántul nyugati felében napos, máshol erősen felhős volt az idő, helyenként esett az eső.

√ a 41 millimétert. napközben a hőmérséklet a nyugati megyékben budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 17.0 fok volt, a sokévi átlagnál 1.1 fokkal alacsonyabb. ma délben budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 16 fok.

várható időjárás szerda estig: nyugatról kelet felé terjeszkedő javulás, ma a keleti megyékben helyenként még eső, holnap már ott is lesz napsütés. mérsékltű északnyugati, északi szél. hűvös éjszaka. a völgyekben hajnali ködképződés. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 19-22 fok között.

√ a nappali felmelegedés keleten fokozódik, nyugaton alig változik. a duna vizállása kedden délelőtt 11 órakor budapestnél: 328 centiméter. /mti/

13.17/n

-18-

me

bb 42. „rövid idő alatt nagy fejlődés ment végbe ebben az országban az élet minden területén, - subandrio asszony nyilatkozata magyarországi élményeiről és a magyar-indonéz egészségügyi, tudományos kapcsolatok lehetőségeiről

i ms/hné/m/fm

1963. szeptember 10.

dr. h. subandrio asszony, az indonéz külügyminiszter felesége, egészségügyi miniszterhelyettes négynapos magyarországi látogatásáról elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

- hét évvel ezelőtt, 1956. márciusában jártam először magyarországon. mostani látogatásom alkalmával megállapíthattam, hogy az eltelt rövid idő alatt nagy fejlődés ment végbe ebben az országban az élet minden területén. budapesten és vidéken egyaránt sok új házat, építkezést láttam. virágzó városok, szikes földek voltak. amerre jártam, szembetűnő volt az ipari fejlődés is.

√ mezőgazdasággal találkoztam olyan területeken, amelyek korábban

- szakmámmal fogva elsősorban az egészségügyi kérdések érdekelték. amit láttam, az a magyar egészségügy magas fejlettségéről tanuskodott. az egészségügyi hálózat új kórházakkal, orvosi körzetekkel, szűrőállomásokkal bővült, nagymértékben fejlődött a vérellátó szolgálat, a gyógyszerellátás és az egészségügyi személyzet kiképzése. úgy látom, ma már az egészségügyi szolgáltatások az országban mindenkiere kiterjednek. különösen jóleső meglepetés volt számomra, hogy az egészségügyi gondozás teljesen ingyenes. mély hatást gyakorolt rám, hogy speciális megbetegedések megelőzésére és leküzdésére, amilyen például az asztma, a pajzsmirigy-túltengés, a tbc., igen hatásos szervezet, intézményhálózat áll a magyar egészségügy rendelkezésére. erre vonatkozóan nagyon kedvező tapasztalatokat szereztem például a kékestetői állami gyógyintézetben és az ország korábbi tbc. intézetben. /os

- mindezekből azt a meggyőződést szűrtem le, hogy a magyar kormány egyik alapvető feladatának tekinti az állampolgárok magas színvonalú szociális és egészségügyi ellátását. ez lényeges része az életszínvonal emelésére, az állampolgárok jólétének növelésére irányuló tevékenységnek.

- hazámban a helyzet sok tekintetben hasonló ahhoz, ahonnan a magyarok a második világháború után elindultak. országunk népe tevékenyen veszi ki részét a népgazdaság fejlesztéséből, az országépítő munkából. természetes, hogy igényei is rohamosan növekednek minden téren, így az egészségügy tekintetében is. szegényes, szomorú örökséget vettünk át a holland gyarmatosítóktól. a háromezer sziget országának - ahogyan indonéziát nevezik - egészségügyi ellátását megszervezni, a korszerű egészségügyi hálózatot kiépíteni, igen nagy feladat. a háború után az ország 80 millió lakosára mindössze 800 orvos jutott. jelenleg 100 millió ember él indonéziában és az orvosgyetemek, egészségügyi főiskolák munkájának eredményeként 3000-re emelkedett az orvosok száma. persze még ez kevés, nem elég évente 500 új orvos, amennyit ma képezünk, ezért szeretnők a fejlődést meggyorsítani. /folyt.köv./

13.45/n

-19-

me

/bb 42. rövid.....1.folyt./vm

- ehhez a munkához magyarországtól sok segítséget kaphatunk, hiszen, mint az előbbieken mondtam, magyarországon fejlett egészségügyi hálózat működik és a magyar orvostudomány nemzetközi színvonalon áll, a magyar orvosok, egészségügyi dolgozók képzettsége kiváló. a magyar-indonéz egészségügyi és tudományos együttműködés sok tapasztalatszerzési lehetőséget nyújthat számunkra. őszintén remélem, hogy mind az egyetemi kutatószemélyzet, mind pedig a hallgatók cseréjére kerülhet majd, és számos magyar egyetemi oktató látogat el hozzánk, hogy átadja tapasztalatait és segítse a mi intézményeink munkáját. hazatérve javasolni fogom a magyar-indonéz egészségügyi és tudományos együttműködés kifejtését, valamint azt, hogy kutatócsere formájában minél több indonéz tudós magyarországi utazását tegyük lehetővé.

- az együttműködésnek egy másik módja, hogy minél több magyar termék kerüljön indonéziába és váljék népszerűvé. itt a magyar gyógyszerek importjára gondolok elsősorban. látogatásom alatt meggyőződtem a magyar gyógyszeripar fejlettségéről, de ugyanezt elmondhatom az orvosi műszeriparról is, beleértve az elektronikus műszereket, röntgenkészülékeket, stb. gyártását. szeretném ezzel kapcsolatban őszintén elismerésemet kifejezni a magyar penicillingerőművelés eredményei iránt. a debreceni biogén gyógyszergyár képes az egész ország penicillinszükségletének kielégítésére. nagyon szeretném, ha indonéziában is a közeljövőben hasonló gyárat hozhatnánk létre. kormányunk megtette a lépéseket, hogy egy ilyen penicillingerőművelési vállalatot megvásárolja a magyar kormánytól. az építési és felszerelési tervek már készülnek is, tulajdonképpen csak a szerződés aláírása van hátra.

- hasznosan és kellemesen töltöttem ezt a néhány napot az önök gyönyörű országában - mondotta befejezésül subandrio asszony. őszintén kívánom a magyar népnek és kormányának, hogy minél gyorsabban és zökkenő nélkül fejleszthesse tovább kulturális és gazdasági életét, jólétét./mti/

bb 43. tanévnyitó ünnepség a gödöllői agrártudományi egyetemen
1963. szeptember 10.
t áe/sze vm ká

a gödöllői agrártudományi egyetemen kedden délelőtt rendezték meg az ünnepélyes tanévnyitót. az ünnepségen dr. magyari andrás rektor köszöntötte a hallgatókat és válaszolt az új tanév feladatait, a szakemberképzés színvonalának emelésére vonatkozó terveket.

/folyt.köv./

1358/n

-20-

/bb 43. tanévnyitó.....1.folyt./vm

a most kezdődő oktatási évben összesen 2.883 mezőgazdasági mérnökjelölt kezdte meg, illetve folytatja tanulmányait. háromszázötven elsőéves hallgató tette le az ünnepélyes fogadalmat. a tanévnyitón adták át dr. tóth mihály docensnek a mezőgazdasági tudományok kandidátusának, a szocialista munkáért érdeméremet. több évtizedes munkásságukért az agrár egyetem aranydiplomával tüntetett ki két 1963 mezőgazdasági mérnököt: dr. rege károly nyugdíjas tsz agronómust és basenbek alfonsot a győri vizsgálat igazgatóság nyugdíjas mezőgazdászát./mti/

14.00/n

-21-

me

bb 45. az újabb esőzés lassította a megáradt patakok vízének levo-
mulását

i sb/sze vm vg

1963. szeptember 10.

a vasárnap lehullott rendkívüli csapadékot hétfőn újabb esőzés követte. ez nem volt jelentős, általában 10-20 millimétert mértek, de a korábban veszélyeztetett területek most is több csapadékot kaptak az átlagnál. így gödöllő és cegléd környékén 25, illetve 29 milliméter volt a csapadék. a hétfői esőzéstől nem keltek újabb árhullámok, mégis sok gondot okoz ez a csapadék, mert lassítja az apadást.

a tanácsok és a vízügyi igazgatóságok irányításával, valamint a honvédség, a társadalmi szervek és a lakosság támogatásával kedden teljes erővel folyt a védekezés a megáradt patakok mentén. a nádor-csatornánál elsőfoku, a kapos tolnanémedi-dombóvár közötti szakaszán pedig harmadfoku belvízvédelmi készültség állt a gátakon. az országos vízügyi főigazgatósághoz eddig érkezett jelentések alapján a koppány-csatorna felső szakaszán, tamási feletti 2.500-2.800 holdnyi területet, zömmel rétet és legelőt öntött el a víz. tamásinál kedden tovább nőtt a vízállás. fejér megyében a gaja-patak többszáz holdat borított el vízzel, a baranya megyei patakok pedig 1.500-2.000 holdnyi mezőgazdasági területet árasztottak el. kedden a baranya-csatornán még emelkedett a vízállás, de az almás-, az okor és a karasica-patak, valamint a feketevíz már apad. megkezdődött az árhullám levonulása a kaposon. dombóvárnál kedden reggelig az újabb eső ellenére is félméterrel csökkent a vízállás. a tápió felső szakaszán is javult a helyzet, az alsó szakaszon viszont a folyó völgyében 100-150 méter széles sávban folyik az ár. ez a víz azonban községeket már nem veszélyeztet elöntéssel. az apadó patakoknál már mindenütt megkezdődött a kiáradt víz visszavezetése. mendén 25 házat szabadítottak fel. villányban is - ahol nem patak, hanem a lezudult víz árasztott el utcákat - már sikerült elvezetni a vizet s megkezdődött a gödöllői halastavak átszakadt gátjainak helyreállítása is./mti/

bb 46. százharminc milliméter csapadék öt nap alatt a nagykunságban - négyszáz juh pusztulása a hevesi állami gazdaság villámgyújtotta hodályában

vid gk vm szf

1963. szeptember 10.

az alföldön már majdnem egy hete tartó viharos idő szolnok körzetében öt nap alatt majdnem 100 milliméter csapadékot zúdított a földekre, falvakra, városokra, másfélszerezést a sokévi átlagnak.

/folyt.köv./

14.30

- 22 -

/bb 46. százharminc.....1.folyt./vm

kunszentmártonban és a nagykunság több más részén még ennél is többet, 130 milliméter csapadékot mértek. a szolnoki tüzoltóság szivattyúi még kedden is üzemben voltak. a szolnoki tüzoltók egyébként pest és heves megyében is segítettek a villám okozta tüzesetek megfékezésénél. a pest megyei mende községben a szolnoki és a mezőturi tüzoltók is résztvettek a mentésben. megszakítás nélkül több mint 50 órát dolgoztak és csak kedden hajnalban érkeztek vissza állomáshelyükre.

a hevesi állami gazdaság juhodályát villám gyújtotta fel. a jászberényi állami tüzoltók, valamint a jászapáti és a jásziványi önkéntes tüzoltók azonnal a helyszínre siettek. négyszáz juhot és 18 szarvasmarhát sikerült kimenteni, a juhállomány másik 400 darabja azonban elpusztult a tüzben./mti/

bb 47. rekord tanulólétszám, új tanszékek a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid hné vm szf

1963. szeptember 10.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem bánya-, gépész-és kohómérnöki kara első évfolyamának nappali tagozatára - az eddigi évek átlagánál jóval többen - ötszázegyházyan iratkoztak be az idén. a felső évfolyambeliekkal együtt a hallgatók száma eléri a 2100-at. kétszáznyolcvan idei új jelentkezővel ezerre emelkedett az esti-és levelező tagozaton tanulók, illetve a közgazdász-mérnöki oklevelet elnyerni szándékozók száma. velük együtt rekordlétszámmal, 3400 hallgatóval kezdődik meg az új tanév az egyetemen. a tavaly beiratkozott 12 külföldi, kubai, iraki, szíriai és indonéz diák is tovább folytatja tanulmányait.

az iskola diákszállásait a szünetben rendbehozták, kifestették, 1700-ra bővítették a helyek számát, így minden nem helybéli hallgatót el tudnak helyezni az idén kollégiumban. az oktatás, a mérnökképzés kiszélesítésére, szakosítására újabb tanszékeken, szervetlen-és analitikai kémiai, általános-és fizika-kémiai, valamint a szerszámgép-tanszékeken kezdődik meg az idén az oktatás./mti/

14.35

- 23 -

bb 44. több szakaszon új, szélesebb mederbe terelik a rákos-patakot - „izoláló gátak”, építésével sikerült elejét venni további károkozásnak - vizsgálják a hidak állapotát

i hbj/sze/m/vg

1963. szeptember 10.

a rákos-patak vízgyűjtő völgyére, - mint ismeretes - vasárnap és hétfőre virradó éjjel a felhőszakadások következtében hatalmas víztömeg zúdult s többhelyütt átszakadt a gát, a patak vízszintje mindössze 11 centiméterrel volt alacsonyabb mint a tavaszi nagy áradások idején. a hidak most sem tudták átengedni a hatalmas víztömegeket, így a hidak előtt valóságos tavak keletkeztek. az elnötések a 14. kerületben a kerepesi ut és a fogarasi ut között, illetve a 10. kerületben a kerepesi ut mentén voltak a legveszedelmesebbek.

a védekezést - amelyet már hétfőn megkezdtek - keddre virradó éjjel tovább folytatták. nagy erő mozgósításával „izoláló gátakat”, húztak a fogarasi uton, illetve töltésszakadásokat tömtek be az ond vezér utján, a patak jobb oldalán. kedden a délelőtti órákban tovább folytatták a gátak megerősítését. kedden a helyszíni vizsgálaton - amelyen résztvett sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke és kelemen ~~szabó~~ lapították: gödöllő és pécel körül még jelentős víztömeg található, amelyet mind a rákospataknak kell elvezetnie. a védekezést tehát folytatni kell. a szakemberek véleménye szerint a gátak további megerősítésével sikerült újabb károsodásnak elejét venni. ha nem lesz ismét nagy esőzés, csütörtök estére teljesen normalizálódik a helyzet a rákospatak mentén.

Lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese is -még a kiöntött víz több hid alapját megtépázta. éppen ezért néhány autóbuszjáratot más útvonalra tereltek át. az elöntések okozta károk felmérését kedden megkezdtek.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága - mint árvízvédelmi hatóság - már a tavaszi áradások után elkészítette a rákospatak végleges rendezési tervét. néhány szakaszon új, szélesebb, nagyobb átbocsátóképességű mederbe terelik a patakot. a munkálatokhoz a napokban akartak hozzálátni, az árhullám azonban néhány napig még késlelteti ezt. a jövő héten azonban nagy erővel látnak hozzá, hogy a későbbi években lényegesen kevesebb kellemetlen meglepetést okozhasson a rákos-patak. /mti/

...-

15.02/- szb

-24-

bb 48. gázkitörés pécsbányán négy halálos áldozattal

vid/gk/m/szf

1963. szeptember 10.

a pécsbányatelepi széchenyi-akna 9. szintjén vasárnapra virradó éjjel gázkitörés történt. a bányászati aknamélyítő tröszt mecseki körzetének dolgozói zompvágatot hajtottak és a munkahelyen provokációs robbantáshoz készültek, amikor a metángázkitörés bekövetkezett. a gáz hatalmas ereje 500 csille szemet és meddő kőzetet lövelt a vágatba, maga alá temetve az ott dolgozó süvecz jános robbantómestert, faluközi vince vágárt, haus józsef és gémes béla segédvájárokat. a szerencsétlenség után azonnal megindult a mentés, a bányamentők munkáját azonban lassította a vágatban szállongó robbanásveszélyes szénpor és metán. a betemetett bányászokat a legnagyobb erőfeszítéssel sem sikerült megmenteni, mind a négy meghalt.

a gázkitörés körülményeinek megállapítására vizsgálat indult az országos bányaműszaki főfelügyelőség, a nehézipari minisztérium, a bányaiipari dolgozók szakszervezete és a kerületi bányaműszaki felügyelőség képviselőinek részvételével. /mti/

...-

bb 50. tanévnyitó a debreceni agrártudományi főiskolán

vid j vm ká

1963. szeptember 10.

a tizedik tanévnyitó ünnepséget rendezték meg kedden délelőtt a debreceni agrártudományi főiskolán. az ünnepélyen megjelent királyi ernő földművelésügyi miniszterhelyettes, molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, valkó Mihály, a debreceni városi pártbizottság első titkára és ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács vb. elnöke. bencsik istván, az agrártudományi főiskola rektora megnyitó beszédében hangoztatta, hogy az intézet egy évtized alatt 760 kiválóan képzett mezőgazdasági szakembert adott a mezőgazdaságnak. a főiskola egyben a hortobágy és a hajduság tájgazdálkodási intézete is, amely 47 téma megoldásán munkálkodik. a főiskola tanárai, kutatói a legszorosabb kapcsolatban vannak a környező termelőszövetkezetekkel.

az elsőéves hallgatók fogadalomtételle után emléklapot kaptak a főiskolának azok az oktatói, dolgozói, akik egy évtizede, az alakulás napjától itt tevékenykednek. /mti/

...-

bb 49. a szot távirata a kubai szakszervezeteknek

i hi/lk vm sr

1963. szeptember 10.

a kuba ellen intézett felháborító légitámadással kapcsolatban a szot a magyar dolgozók nevében őszinte együttérzéséről biztosította a kubai dolgozók forradalmi szövetségét. /mti/

15.10/- szb

-25-

me

bb 51. megkezdődött a szüret a déldunántuli borvidéken

vid j vm ká

1963. szeptember 10.

dél-dunántul 56.000 holdas borvidéken - a baranyai, a somogyi, a tolnai és a zalai lankákon - megkezdődött a szüret. a rendkívül nagy esőzések következtében ugyanis rothadás lépett fel a szőlőkben és emiatt számos helyen kényszerszüretre került sor. a szőlészeti kutató intézet pécsi kísérleti telepén az utóbbi 40 nap alatt 350 milliméter csapadékot mértek. különösen nehéz helyzetben van dél-dunántul legnagyobb „szőlősgazdája”, a márkás borairól híres villány-siklói állami gazdaság. az ország legdélebben fekvő szőlőgazdaságában ugyanis minden évben október 10. körül szokott kezdődni a nagyszüret. most pedig kereken egy hónappal korábban hozzá kellett fogni a fürtök leszedéséhez. jelenleg 300-400 ember szüretel már a déli fekvésű lankákon. a termés mennyiségével elégedettek a szakemberek, a minőség azonban sokat romlott. a leánykafajta cukortartalma meghaladja ugyan a 18 fokot, de az olasz és a bánáti rizlingnél mindössze 12-14 cukorfokot mértek. nehezíti a szüreti munkákat, hogy az elmúlt napokban leesett több mint 100 milliméternyi csapadék következtében sok borpince beázott. /mti/

- . -

bb 52. megjelent a piacon az őszi zöldborsó

i n. j/ j vm ká

1963. szeptember 10.

a nagyvásártelepre kedden 42 vagon és 148 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 2 vagon étkezési burgonya, 1 vagon vöröshagyma, 5 vagon zöldpaprika, 1 vagon paradicsom, 2 vagon vegyes zöldáru, 1 vagon szárazbab, 4 vagon vegyes gyümölcs, 7 vagon szilva, 5 vagon görögdió, 2 vagon alma, 8 vagon szőlő és 4 vagon tojás.

az alföldről megjött az őszi zöldborsó, a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatok különként 6 forintért hozta forgalomba. olcsóbb lett a fejeskáposzta, a san marzano-csemegeparadicsom és a cseresznyepaprika. a fejeskáposztát különként 1.30, a san marzano paradicsomot 2.40, a cseresznyepaprikát 6.40 forintért árusították, a céklarépat különként 2 forintért adták. a gyökérzöltséget és a sárgarépat már sulyra árusították; a gyökérzöltséget különként 3-3.80, a sárgarépat 1.60-2 forintért hozták forgalomba. /mti/

- . -

15.30/a

- 26 -

bb 53. a máv minden vonalán közlekedhetnek a vasuti szerelvények - eddig 35-40 sérült villamost hozott rendbe a fvv főműhelye

i hbj/sze szb vg

1963. szeptember 10.

a felhőszakadások során lezudult hatalmas víztömeg - mint ismeretes - sokhelyütt felszakította a vasuti pályákat és különösen a miskolci és az ujszászi fővonalon okozott rengeteg nehézséget. a miskolci vonalon isaszeg és pécel között már helyreállították a pályát, kedden délelőtt pedig az ujszászi vonalon mende és sülysáp között fejeződtek be a munkálatok. kedden délelőttől tehát a máv minden vonalán közlekedhetnek a vasuti szerelvények. ez annak köszönhető, hogy a máv nagy erőket mozgósított: a pályafenntartási dolgozókon kívül résztvettek a helyreállításban honvédségi alakulatok és szovjet katonai egységek is. a gyors felmérés szerint négy vasuti szerelvényben férne el az a kő, kavics, s egyéb építkezési anyag, amelyet a veszélyeztetett területeken felhasználtak.

a szokásos forgalmi rend helyreállítása után a máv első sorban az északkeleti országrészekben megrekedt árutömeget szállítja rendeltetési helyére és viszi az ipari nyersanyagot az északkeleti megyékben lévő gyárakba, üzemekbe, illetve termelőszövetkezetekbe.

a fővárosi villamosvasut is folytatja a vasárnap leginkább motorégés miatt megsérült villamosok javítását. eddig 35-40 kocsi hoztak rendbe és állítottak forgalomba, néhány napon belül pedig mindegyik kocsi szállíthatja az utasokat. /mti/

- . -

bb 54. megkezdődött a vízlevezetés a galga által elöntött területeken

vid j szb ká

1963. szeptember 10.

a cserhát-hegység egyik vízgyűjtője, a galga az elmúlt héten erősen megduzzadt, s a járszágot elérve, több helyen kilépett a medréből. járszfényszaru, járszfelsőszentgyörgy és szentmártonkátá határában több mint 100 holdat öntött el. a szántóföldeken kedden megkezdődött a víz elvezetése. a helyi szövetkezeti gazdák a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság embereivel együtt ássák a vízlevezető árkokat. a három község határában kedden 500-600 ember dolgozott ezen a munkán. /mti/

- . -

15.50/- szb

-27-

bb. 55. megjelent a művészet című folyóirat szeptemberi száma

i/bi/gk/a/fm

1963. szeptember 10.

változatos tartalommal jelent meg a művészet című folyóirat szeptemberi száma. az elméleti írások közül halász lászló „ a szépérzék, a műzslés fejlődése és fejlesztése, „ című cikkében napjaink esztétikai kérdéseit tárgyalja. vedres márk békekutjáról „ budapest legszebb új diszkutja, „ címmel ybl ervin ad esztétikai értékelést. a régi kongói művészettel, a yakaba stilussal foglalkozik tanulmányában bodrogi tiber. a british museumban a művészeti hamisításokról rendezett kiállításról számol be meister andre londoni levele.

a kiállítási rovatban szabolicsi hedvig az iparművészeti múzeumban „ francia butorok a 14. lajos stilustól az empirig, „ címmel megrendezett kiállításról írt cikket. jobbágyi geiger miklós művészetét a műcsarnokban megrendezett posthumus kiállítása alkalmából genthon istván méltatja./mti/

..-

bb. 57. ünnepi gyűlés mosonmagyaróvárott bulgária felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából

vid/fm/tné/a/fm

1963. szeptember 10.

a bolgár nép felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából kedden ünnepi gyűlést tartottak mosonmagyaróvárott. ebből az alkalmából mosonmagyaróvárra látogatott sztrasimir iliev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára, aki a város vezetőinek társaságában délelőtt a timföldgyárba, délután pedig a kötöttárugyárba látogatott. az ünnepi gyűlésen - amelyen a két gyár dolgozói vettek részt - pócza andrás, a városi népfrent-bizottság elnöke tartott élménybeszámolót bulgáriai utjáról, majd felszólalt sztrasimir iliev, a bolgár nagykövetség első titkára is. az ünnepi gyűlés bulgária mai életét bemutató kisfilmek vetítésével ért véget./mti/

..-

bb. 56. papp sándor a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatóságának vezetője

i/s/gk/a/fm

1963. szeptember 10.

kedden varsóba utazott, ahol a lengyel filmgyártás mai helyzetével ismerkedik és a filmstúdiók munkáját tanulmányozza./mti/

..-

16.--/- szb

-28-

W

bb 58. befejeződtek a második félév első államkölcsön sorsolásai - az 5. és a 6. békekölcsön nagynyereményei

t kf/kf csm vg

1963. szeptember 10.

kedden délelőtt az otp nádor utcai művelődési termében folytatták az államkölcsön sorsolásokat. először az 5. békekölcsönt húzták, 175 000 kötvényre 35 497 800 forintot. a százezer forintos főnyereményt a tizedik osztályu 40984 sorozatu 41 számú kötvény nyerte. főnyereményen kívül 11-11 ötvenezer és huszonötezer forintos, 22 tízezer forintos és 66 ötezer forintos nagynyereményt sorsoltak ki. ötvenezer forintot nyertek a 41473 sorozatu 15 számú, huszonötezer forintot az 51920 sorozatu 9 számú, tízezer forintot pedig a 46762 sorozatu 32 számú és az 50610 sorozatu 21 számú kötvények.

ötezer forintot nyertek:

sorozat	szám
40501	19
42631	33
45071	45
49919	41
52311	36
56158	14

a 6. békekölcsönből 227 000 kötvényre 52 867 800 forintot húztak ki nyeremény és törlesztés formájában. a százezer forintos főnyereményt a hatodik osztályu 69894 sorozatu 22 számú kötvény nyerte. a főnyereményen kívül 16-16 ötvenezer és huszonötezer forintos, 32 tízezer forintos és 96 ötezer forintos nagynyeremény jutott a szerencses kötvénytulajdonosoknak. ötvenezer forintot nyertek a 67036 sorozatu 42 számú kötvények, huszonötezer forintot a 66 848 sorozatu 34 számú kötvények, tízezer forintot pedig a 71683 sorozatu 21 számú és a 74 604 sorozatu 43 számú kötvények.

ötezer forintot nyertek:

sorozat	szám
60005	36
65056	17
65614	16
69216	48
71788	13
73197	45

ezzel befejeződött a második félév első államkölcsön sorsolása. a két napos húzáson a három békekölcsönből összesen 512 000 kötvényre 108 933 200 forintot sorsoltak ki nyeremény és törlesztés formájában. a három kölcsönből kihuzott kötvények beváltását szeptember 16-án kezdik meg.

leközelebb november végén rendez államkölcsönsorsolást - a 2. a 3. és a 4. békekölcsön húzását - az országos takarékpénztár./ mti/

16.13/- szb

-29-

bb 59 az mszmp pest megyei végrehajtó bizottsága

tm csm -cz

1963. szeptember 10.

és a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden közös ülésen tárgyalta meg az őszi munkák időbeni elvégzésének aktuális tennivalóit. az ülésen a legnagyobb súllyal a kenyérgabona vetéster-
vének teljesítése szerepelt. a két végrehajtó bizottság határozata szerint az egész megyében biztosítani kell a terv maradéktalan végrehajtását. /mti/

--

bb 60. ötven férőhelyes óvodát adtak át rendeltetésének dögén

vid/fm /tné csm fm

1963. szeptember 10

kedden ötven férőhelyes napközi otthonos óvodát adták át rendeltetésének aszabolcs megyei dögén. építésére 480.000 fo-
rintot költöttek, nagyrészt a községfejlesztési alapból a község lakói jelentős társadalmi munkával járultak hozzá az építkezés-
hez. / mti/

--

bb 64. a baden-badenben

csm -cz

1963. szeptember 10.

megtartott harmonika vilégversenyen rácz zoltán, a kisz központi művészegyüttes szólistája, a rendkívül erős nemzetközi mezőnyben 8-ik helyezést ért el. /mti/

--

bb 63. uruguay köztársasági elnökének köszönő távirata dobi istvánhoz

gk csm sr

1963. szeptember 10.

daniel fernandez cresso, a z uruguayi nemzeti kormányzó tanács elnöke táviratban köszönte meg dobi istvannak, az elnöki tanács elnökének uruguay nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait. /mti/

--

16.23/- szb

-30-

100

bb. 61. a nehézipari minisztérium televíziót ajándékozott aporligetnek

vid/fm/tné/a/fm

1963. szeptember 10.

a nehézipari minisztérium televízió-készüléket ajándékozott aporligetnek, abból az alkalomból, hogy ennek a községnek a villamosításával fejeződött be az országban a falu-villamosi-
tás. a televíziót kedden délután adta át a minisztérium képviselő-
je a községnek. /mti/

--

bb. 62. az időszerű mezőgazdasági munkákról tárgyalt a szabolcs megyei párt bizottság és tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/a/fm

1963. szeptember 10.

az mszmp szabolcs-szatmár megyei végrehajtó bizottsága és a megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden együttes ülést tartott, amelyen az időszerű mezőgazdasági munkákról tárgyaltak. az ülésen intézkedési tervet fogadtak el az őszi vetési és betakarítási munkákra. eszerint a megyében 191.000 holdat kell az ősszel bevetni. az őszi árpát szeptember 20-ig, a rozsot szeptember 30-ig, a búzát október 20-ig elvetik. a munkák el-
végzéséhez elegendő gép áll rendelkezésre. szükséges azonban, hogy a szántó traktoroknak legalább a 70 százaléka kettős mű-
szakban dolgozzék, s igénybe kell venni a termelőszövetkezetek-
ben, valamint a háztáji gazdaságokban lévő kisgépeket, sőt az állami gazdaságok szükségletét meghaladó erő- és vetőgépeket is. a megyében máris 32.000 holdon vetették el az őszi árpát, rozsot, takarmánykeverékféléket, s 1000 holdon a búzát. több helyen azon-
ban a termelőszövetkezetek nem kapták meg időben a vetőmagot és a műtrágyát, s ez lassítja a munkát.

a párt és a tanács e nagy munkához kéri a társadalmi és tömeg-
szervezetek segítségét, és javasolja a termelőszövetkezeteknek, hogy tüzzenek ki céljuttalmat a kenyérgabona vetésében részvevő dolgozóknak, amennyiben a munkát határidőre és jó minőségben végzik el. /mti/

--

bb. 65. nyugateurópai turnén a kisz központi művészegyüttes

sze/a/cz

1963. szeptember 10.

a kisz központi művészegyüttese megkezdte őszi évadját. az együttes tánckara és rajkó-zenekara résztvesz a dijoni nemzet-
közi táncfesztiválon, majd franciaországban, belgiumban és angliá-
ban tart előadásokat. /mti/

--

16.30/- szb

-31-

100

bb. 66. új olvasóterem nyílt pécsett - új épületszárnyal, falujáró autóbusszokkal gazdagodik a baranya megyei könyvtár

vid/fm/tné/a/fm

1963. szeptember 10.

hétfőn 24 férőhelyes új olvasóterem nyílt pécsett, a megyei könyvtárban. az intézmény a közeljövőben falujáró ikarusz autóbust kap, amely 5000 kötetet keres majd fel rendszeresen a néhány száz lakosú kis könyvtárral rendelkező baranyai falvakat. a továbbiakban két új mikrobusszal gazdagodik a könyvtár, és ezekkel együtt 1964-ben már öt mozgókönyvtár járja a megyét. legkésőbb 1965-ig új épületszárnyat is csatolnak a könyvtárhoz. ebben hatvanezer kötetes raktárt, irodákat, anyagfeldolgozó helyiségeket, műszaki olvasóklubot rendeznek be, s itt helyezik el a 20.000 kötetes idegennyelvű könyvtárat is./mti/

--

bb. 69. jelentkezzenek a károsultak

k/a/cz

1963. szeptember 10.

a 8. kerületi rendőrkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte sorozatos csalásért sipos károlyné, született szalay ilona 8. kerületi, baross utca 86. szám alatti lakost, az eddigi megállapítások szerint siposné huzamosabb idő óta számos embert megtevesztve - butorvásárlásra és egyéb célra összesen 90.000 forintot vett fel és a pénzt elköltötte. a rendőrség kéri a károsultakat, akiket siposné becsapott és még nem tettek feljelentést ellene, hogy saját érdekükben jelentkezzenek személyesen, budapest 8. kerület Vig utca 36. 2. em. 209 száma alatti helyiségben vagy telefonon a 340-380 141-es mellékállomáson./mti/

--

bb. 70. dr. s. rosen

i/ms/gk/a/sr

1963. szeptember 10.

neves amerikai fülgyógyász hazánkba érkezett. itt tartózkodása alatt tanfolyamot tart a fülészet egyes speciális kérdéseiről és részt vesz a jövő héten kezdődő nemzetközi fülgyógyász-kongresszuson./mti/

--

16.35/a

- 32 -

MS

bb 67. közlekedési balesetek

csm sr

1963. szeptember 10.

a 14. kerületi szugló utca 202, szám előtt hornok józsef gépkocsivező tehergépkocsijával összeütközött a sirmer gyula budapesti lakos motorkerékpárjával. a motorkerékpáros súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, s a honvédkórházba szállították. a balesetet hornok józsef okozta, mert figyelmen kívül hagyta a szabályokat.

a 14. kerületi kerepési ut 57. szám előtt máté márton 27 éves budapesti lakost elütötte a cb 20-30 rendszámú személygépkocsi. a gyalogost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a központi honvédkórházba szállították. a balesetet máté márton okozta, mert ittasan, szabálytalanul ment át az uttesten.

9. kerületi kvassay jeno uti vasuti aluljárónál bara lajos 43 éves gödöllői lakos figyelmen kívül hagyta az uttesten és elütötte az ua 09-31 rendszámú darus gépkocsi. a baleset következtében a gyalogost súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a rókus kórházba szállították./mti/

--

bb. 68. sajtótájékoztató az építők szakszervezetének „vadrózsák, táncgyűjtése franciaországi utjáról

tóol/gg/a/fm

1963. szeptember 10.

kedden délután az építők rózsza ferenc művelődési házában tájékoztatták a sajtó képviselőit az építők szakszervezete „vadrózsák, táncgyűjtése” nagyszerű franciaországi vendézserepléséről. a 32 tagú csoport a nemzetközi folklór társaság meghívására utazott augusztus közepén franciaországba. 19 nap alatt tizenhárom városban husz alkalommal léptek színpadra összesen mintegy 30.000 főnyi közönség előtt. népzenei számokból, népi táncokból és jókai „sárgarózsza” című regénye alapján vass lajos és bogárné sándor által komponált táncjátékból álló műsoruk mindenütt nagy sikert aratott. különösen emlékeztető feliépésük volt a metz városban rendezett mirabella ünnepen. itt két nap alatt négy előadást tartottak mintegy 12.000 néző előtt. a táncgyűjtés husz más együttesrel résztvevő a helyi hagyományos ünnepi felvonuláson, amelynek mintegy százezer nézője volt. a nyolc tagú zenekar játékáról a francia rádió hangfelvételt készített.

az 1950 óta fennálló együttesnek ez volt a nyolcadik külföldi utja./mti/

--

16.46/- szb

-33-

MS

bb 71. halálos autóbaleset a szabálytalan előzés miatt

vid hné szb sr

1963. szeptember 10.

entz istván budapesti lakos feleségével és két leányával, máriával és ilonával hétfőn délután ca 04-78 rendszámú személygépkocsiján székesfehérvár felől baracska felé haladt. entz istván szabálytalanul előzött egy előtte haladó személygépkocsit. eközben összeütközött a vele szembe jövő, major lajos által vezetett hu 05-76 rendszámú teherautóval.

a karamból következtében a volánnál ülő entz istván és mellette ülő felesége a helyszínen belehalt sérülésébe. két lányukat, entz máriát és entz ilonát súlyos sérülésekkel szállították kórházba. /mti

--

bb. 72. automata fényjelző sorompót helyeztek üzembe székesfehérvárott

vid/lk/a/szf

1963. szeptember 10.

kedden délután székesfehérvárott átadták rendeltetésének a 7-es számú főközlekedési ut és a bicskei vasutvonal kereszteződésénél az automatikus fényjelző sorompót.

a balaton országút nagy forgalma miatt vált szükségessé, hogy üzembiztosabb legyen a közlekedés és kevesebb ideig vesztegeljenek a közúti járművek ennél az átjárónál egy-egy vonat elhaladásakor. az új berendezés teljesen automatikus. amikor a vonat 800 méterre megközelíti az átjárót, jelzőrendszer lép működésbe és a vasúti szintől négy méterre az országút jobboldalán elhelyezett lámpa piros fényt villogtat mindaddig, amíg a vonat 800 méterre el nem hagyja az átjárót. a mávforgalmi szabályzata szerint eddig a vonat érkezése előtt 5 perccel már le kellett zárni a sorompót. a fényjelzéssel ez az idő rövidült, kisebb lesz tehát a járművek torlódása az átjárónál. a berendezésben vagy a vasúti síneken történő zavar esetén pákozódáson az automata jelzi a bajt. /mti/

--

17.20/- szb

-34-

W

bb 73. ünnepi megemlékezés székesfehérvárott a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának 15. évfordulója alkalmából

vid hné csm sr

1963. szeptember 10.

a székesfehérvári villamossági televízió és rádió-készülékek gyárában kedden délután a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának 15. évfordulója alkalmából ünnepi megemlékeést tartottak, az ünnepségre kedden székesfehérvárra látogatott szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, a nagykövetet és a kíséretében lévő személyiségeket a városi tanácsnál a helyi párt-, tanács- és népfővezetők fogadták. a vendégek részt vettek a villamossági televízió és rádiókészülékek gyárában tartott ünnepségen, amelyen stéger ferenc, a székesfehérvári városi pártbizottság titkára és szon csan rjom nagykövet mondott beszédet. /mti/

--

bb 74. elsikkasztotta az építetők pénzét - hat évi szabadságvesztésre ítélték

t bc/sze csm sr

1963. szeptember 10.

a pesti központi kerületi bíróság kedd délután hirdetett ítéletet moczni józsef sikkasztási és üzérkedési bűnügyében. moczni józsef iparengedély nélkül építkezési vállalkozóként működött. a fővárosban több ingatlan építetett át lakásokká és ezeket értékesítette. a munkát - fizetség ellenében - idős kőműves mesterek neve alatt végeztette el, s jelentős haszonra tett így szert. a városmajorban egy telekre társasház építését szervezte meg. az építkezést engedély nélkül kezdte meg, és a befizetett pénzből jelentős összeget jogtalanul a saját céljaira használt fel. ezenkívül üzérkedéssel is illetéktelen jövedelemre tett szert.

a bíróság hat évi szabadságvesztésre, 30.000 forint vagyonelkobzásra és 50.000 forint elkobzás alá eső érték megfizetésére, ítélte moczni józsefet. /mti/

--

18.02/- szb

-35-

W

bb. 75. derült, szép idő az óriási zivatarok nyomán: az ország nagyrészen ismét 20 fok felett a higanyszál

1/cs/gg/a/cz

1963. szeptember 10.

a hét végén az ország nagy területeit végigszöngő óriásméretű zivatarokat hétfőn többnyire csendes esők követték, csupán a keleti megyékben ujultak fel a zivatarok, a duna-tisza-köze vidékéről ismét 20-30 milliméteres nagy esőket jelentettek a megfigyelők. a rendkívüli időjárás jellemzőiként a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy szeptemberben már a 15-20 milliméteres csapadékmennyiség is „nagy esőnek” számít, s a vasárnapit megelőzően utoljára 1915 szeptember 3-án volt hasonlóan nagy zivatar budapesten, amikor a 24 órás csapadékátlag elérte a 60 millimétert. a főváros évi átlagos „csapadékadagja” 610 milliméter; az idén szeptember 10-ig 561 milliméter hullott le, vagyis a hátralévő három és fél „többnyire esős hónap várható csapadékhozamának nagyrésze már „túlteljesítés”, lesz.

az esőzések okozta lehülés a hétfőn mért 18 fok körüli maximumszinttel elérte a mélypontot. kedden a dunántúlon és a duna-tisza közének egyes vidékein felderült az idő és a hőmérséklet csaknem mindnütt 20 fok fölé emelkedett. az ország keleti megyéiben - ahol a felhőzet csak lassan szakadozott fel - általában 17-18 fokos maximumok alakultak ki. a balaton vize - három napos folytonos háborgás után - 16 fokig hűlt le. a zivatarperiodust lezáró élénk szél a hétfőn borult időhöz képest növelte a hidegérzetet.

a meteorológusok lassu, de határozott javulást ígérnek az időjárásban. a nagy zivatarsorozatot kiváltó, ugynevezett genovai ciklon a kárpát medence légteréből most áthúzódott románia és lengyelország fölé. a jelek szerint hazánkban szerdára teljesen elcsitul a szél, s már az ország keleti vidékein is felderül az idő. a nappali hőmérséklet szintje az egész országban ismét eléri, vagy néhány fokkal meghaladja a 20 fokot. a gyorsabb felmelegedést egyelőre gátolja a viszonylag erős éjszakai lehülés./mti/

18.07

- 36 -

bb 76. a nőtanács járási és kerületi titkárainak országos értekezlete

sr/tr csm sr

1963. szeptember 10.

a csillebérci táborban kedden megkezdődött a nőtanács járási és kerületi titkárainak kétnapos értekezlete. a tanácskozási erdei Lászlóné, a nőtanács elnöke nyitotta meg, majd ortutay zsuzsa, a nőtanács titkára beszámolt a szülői munkaközösségekkel kapcsolatos feladatokról.

a beszámolót konzultáció követte. szerdán az országos tanácskozás résztvevői kül- és belpolitikai tájékoztatót hallgatnak meg. / mti/

..-

bb 77. tersánszky józsi jenő ünnepi est a magyar írók szövetségében

t bi/tr csm sr

1963. szeptember 10.

a magyar írók szövetsége elnökségének és a prózai szakosztály vezetőségének rendezésében kedden ünnepi esten emlékeztek meg az írószövetség klubjában tersánszky józsi jenő születésének 75. évfordulójáról. a betegsége miatt távol lévő írónak az ünnepi est résztvevőinhez intézett levelét cseres tiber olvasta fel. tersánszky józsi jenő munkásságát, írói egyéniségét barabás tiber méltatta. a műsorban palotai erzsi tersánszky józsi jenő műveiből olvasott fel részleteket, török erzsi a z ünnepelt író legkedvesebb dalait és n.pdalait énekelte. / mti /

..-

18.15

- 37 -

mti

bb. 78. időjárásjelentés

tr/a/La

1963. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 10-én, kedden este:

szép őszi idő

várható időjárás szerda estig: kevés felhő, valószínűleg már eső nélkül. mérsékelt észak-nyugati, északi szél. a nappali felmelegedés keleten fokozódik, nyugaton alig változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 19-22 fok között.
/mti/

--

bb. 79. befejeződtek az önálló magyar kertészképzés megindulásának jubileumi ünnepségei

t;kz/a/tr/La

1963. szeptember 10.

kedden este befejeződtek az önálló és szervezett magyar kertész-képzés megindulásának százéves/alkalmából rendezett ünnepségek. az ez alkalomra hazánkba érkezett csehszlovák, belga, bolgár, francia, német, román és szovjet szakemberek az elmúlt napokban megáltozták hazánk jellegzetesen kertészeti tájait: a duna-tisza köze, a balatonpart, szabolcs-szatmár megye és tokajhegy-alja több szőlő-és gyümölcsstermelő, illetve kertészeti állami és szövetkezeti gazdaságát, befejezésül pedig a kertészeti -és szőlészeti főiskola 12.000 holdas gazdaságának egyes üzemegeit tanulmányozták.

az ünnepségek, illetve az ünnepségek ideje alatt rendezett tudományos ülészek és a tanulmányok befejeztével kedden este a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége, a Gundel étteremben fogadást adott a résztvevő külföldi és hazai szakemberek tiszteletére. résztvett a fogadáson hunya István, a medosz elnöke, Dobi Ferenc és Micsuk László, a medosz titkárai, Hont János, a földművelésügyi miniszter első helyettese és dr. Somos András akadémikus, a kertészeti és szőlészeti főiskola rektora. mti/

V jubileuma

--

- v e g e

21.35/a

- 38 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-706

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 11.

bb 1. gondosabban kezelik lakásukat a bérlők, kevesebb a vita a házkezelőségek és a lakók között

i hi/gk szb sr

1963. szeptember 11.

a kerületi tanácsok házkezelési igazgatóságai rendszeresen ellenőrzik, hogy a bérlők rendeltetésének megfelelően használják-e lakásukat, s a rájuk tartozó kisebb-nagyobb javításokat elvégeztetik-e. néhány kerület tapasztalatai azt mutatják: egyre csökken azoknak a bérlőknek a száma, akik gondatlanul kezelik, vagy rongálják a rájuk bízott társadalmi értékeket.

a 11. kerületben több mint 25 ezer bérlővel állnak kapcsolatban a házkezelőségek. ennek ellenére az idén mindössze 98 esetben kellett írásban figyelmeztetni egy-egy lakót a felszerelési tárgyak rongálása, főképpen azonban a tisztaság hiánya miatt. nem mindenki szívesen megugyanis azt a korábbi előírást, hogy a bérlők négy-öt évenként kötelesek újra festetni otthonukat. sőt megfordultak az ellenőrök olyan helyen is, ahol a háboru óta egyszer sem járt szobafestő. máshol a széttört, megrepedt mosdókagylók, hiányzó csempék pótlására, vagy a csöpögő vízcsap megjavítására kellett felhívni a figyelmet. a felszólítások rendszerint eredménnyel járnak, így ebben az esztendőben csupán öt bérlő ellen kellett szabálysértési eljárást indítani.

a 13. kerületi házkezelőségek emberei az idén mintegy 7000 bérlőményt ellenőriztek. lakáscsere alkalmával korábban gyakran előfordult, hogy egy-egy tönkrement felszerelési tárgyat az új bérlő - elődjének mulasztására hivatkozva - nem volt hajlandó kijavíttatni, vagy pótolni. ilyen esetben a házkezelőségek ujabban megtagadják a lakáscserehez szükséges okmányok aláírását. a vita rendszerint a cserélő felek közös nyilatkozatával végződik: a mielőbbi költözködés reményében fele-fele arányban vállalják a javítási költségeket. /mti/

--

-1-